

Analýza: 7. Američtí evangelikálové už nejsou na straně Ruska

Za Putinem a jeho válkou na Ukrajině stojí už jen malá část amerických evangelikálů.

Analýza Baptist News Global.

Analýza

Američtí evangelikálové ve většině už nejsou na straně Ruska

Oslava Dne díkůvzdání organizovaná evangelikálními sbory na Ukrajině před válkou. (Obrázek: s laskavým svolením Konzervativního hnutí Ukrajiny od Christianity Today.)

Proč je mylné předpokládat, že američtí evangelikálové jsou kvůli Ukrajině na straně Ruska

Kdyby chtěl Vladimir Putin vtrhnout do země bývalého sovětského bloku a získat požehnání amerických křesťanů, možná by udělal lépe, kdyby si nevybral Ukrajinu.

Mezi všemi zeměmi, které kdysi tvořily SSSR, dnes Ukrajina vyniká jako jedna z nábožensky nejrozmanitějších a má největší zastoupení evangelikálních křesťanů, včetně baptistů.

Zatímco se tedy několik krajně pravicových amerických politiků a několik krajně pravicových evangelikálních vůdců postavilo na stranu Putina v jeho nevyprovokované krvavé lázni na Ukrajině, drtivá většina amerických křesťanů – včetně evangelikálů – dává svou podporu lidu Ukrajiny a nikoli Putinovi.

Tehdejší americký prezident Donald Trump (R) a ruský prezident Vladimir Putin se účastní jejich bilaterálního setkání na summitu G20 2019, v japonské Ósace, 28. června 2019. (Foto Michail Svetlov/Getty Images)

To vytvořilo jedinečný bod zlomu mezi bílými evangelikály v Americe a bývalým americkým prezidentem Donaldem Trumpem, kteří se před touto válkou jeví jako nerozluční.

Trump nadále chválí Putina, stejně jako malý segment bílých evangelikálů.

Zatímco američtí evangelikálové dříve našli shodu s Ruskem v opozici vůči potratům a homosexualitě, zdá se, že většina z nich není nyní za to ochotna obětovat náboženskou svobodu a křesťanské svědectví, jaké viděli na Ukrajině.

Ve skutečnosti Ukrajinu navštívilo překvapivé množství Američanů, často na misijních cestách sponzorovaných sborů.

To je důvod, proč se výzkumník náboženství Ryan Burge nedávno [postavil](#) proti převládajícímu narativu, že bílí evangelikálové podporují Putina proti Ukrajině. Dne 10. března tweetoval: „Můžete přestat říkat, že bílí evangelikálové milují Rusko/Putina, prosím? Není to podepřeno daty z průzkumů.“

Burge, který je také kazatelem amerických baptistických sborů v USA, navázal na článek ve Washington Post z 10. března, který referoval o průzkumu Washington Post – ABC News z 20.-24. února. Tento průzkum byl proveden bezprostředně před ruskou invazí, ale během období, kdy Spojené státy a další země začaly uvalovat sankce na Rusko kvůli blížící se invazi.

Ryan Burge
@ryanburge

Can we pump the brakes on the narrative that white evangelicals love Russia/Putin, please?

It's just not supported by polling data.

68% of evangelicals supported sanctions. 67% of gen pop.

80% of evangelicals see Russia as enemy/unfriendly, same as the gen pop.

Jeho závěry byly tyto: „Bílé evangelikální křesťané byli k Rusku stejně negativní a podporovali sankce jako Američané celkově. Mezi bílými evangelikály 47 % uvedlo, že Rusko je nepřítelem Spojených států a dalších 33 % uvedlo, že je nepřátelské. Podobně 68 % podpořilo sankce a 51 % uvedlo, že by je stále podpořili, pokud by ceny energií vzrostly.“

Spočítejte si to a uvidíte, že zbývá 20 % bílých evangelikálů, kteří nevidí Rusko jako nepřítele USA nebo jako nepřátelské vůči USA.

Evangelikálně-ruská aliance

A jako u mnoha věcí, které mísí teologii, kulturu a politiku, i těchto proruských 20 % je velmi hlasitých a ví, jak upoutat pozornost.

Tuto realitu vysvětlila Anthea Butlerová, která 1. března napsala článek pro MSNBC. Butlerová je expertkou na rasu a náboženství a předsedá katedře religionistiky na Pensylvánské univerzitě.

Anthea Butlerová

Napsala: „Zatímco svět s hrůzou hledí na ruskou invazi na Ukrajinu, jedna skupina chválí ruského prezidenta Vladimira Putina. Ukazuje se, že Putin má fanouškovskou základnu v amerických pravicově smýšlejících evangelikálních politikách a intelektuálech.

Butlerová citovala Lauren Witzke, republikánskou kandidátku do Senátu v Delaware, která na letošním setkání Konzervativní politické akční konference řekla: „Tady je dohoda. Rusko je křesťanský nacionalistický národ. Jsou to vlastně ruští pravoslavní. ... Ztotožňuji se více s Putinovými křesťanskými hodnotami než s Joe Bidenem.“

Profesorka poté vysvětlila: „Toto není neobvyklý postoj mezi některými dnešními republikány a bílými americkými evangelikály, kteří dříve obdivovali Putina kvůli tomu, že se shodují s jeho přesvědčením o homosexualitě, autoritářství a věrnosti bývalému prezidentovi Donaldu Trumpovi. Mnozí věří, že Putinův nacionalismus spojený s jejich křesťanskou vírou je vzor, jaká by Amerika měla být.

Od Billyho Grahama po Franklina Grahama

Postoj amerických evangelikálů k Rusku se od vrcholu studené války značně změnil. Butlerová

připomněla, že v 50. letech 20. století „Billy Graham kázal proti zlu komunismu a nazval tehdejší sovětské státy ‚bezbožnými‘ a hrozbou pro křesťanství a Ameriku.“

„V 21. století dnešní evangelikální vůdci, stejně jako republikáni, však přijali Rusko – a konkrétněji Putina. V roce 2014 se Putin dostal na obálku evangelikálního časopisu *Decision* v čísle, ve kterém Grahamův syn Franklin chválil jeho zvládnutí zimních olympijských her a jeho ochranu křesťanů. Franklin navštívil Rusko v roce 2015 a od té doby propaguje Putina jako zbožného vůdce. Několik dní před invazí na Ukrajinu požádal lidi, aby se ‚modlili za Putina‘, ale ne za Ukrajince, čímž vyvolal slušnou reakci.

Franklin Graham ✓
@Franklin_Graham

...

This morning we were awakened to the news that Russia has launched a military campaign against Ukraine. Pray for the people of Ukraine and for this conflict to end quickly. At [@SamaritansPurse](#), we have many friends in both Ukraine & Russia.

cbsnews.com

Gunfire and explosions reported in Kyiv as Ukraine's leader accuses Putin of wag...
Ukraine's President Volodymyr Zelensky appeals to the West to take tougher action against Vladimir Putin as air raid sirens go off again in Kyiv.

2:57 PM · Feb 24, 2022 · Twitter for iPhone

262 Retweets **32** Quote Tweets **2,511** Likes

A skutečně, recenze [plodného příspěvku Franklina Grahama na Twitteru](#) ukazuje, že i po tomto předinvazním postoji mladší Graham přidal výzvy k modlitbám za lid Ukrajiny, aniž by odsuzoval, dokonce ani nezmínil Putina. Ani jednou.

Dne 24. února, v den, kdy začala ruská invaze, Graham tweetoval: „Dnes ráno nás probudila zpráva, že Rusko zahájilo vojenskou kampaň proti Ukrajině. Modlete se za lid Ukrajiny a za to, aby tento konflikt rychle skončil. V @SamaritansPurse máme mnoho přátel na Ukrajině i v Rusku.“

Během tří týdnů poté Grahamův Twitter střídavě odsuzoval amerického prezidenta Joea Bidena, chválil guvernéra Floridy Rona DeSantise a floridský zákonodárny sbor za prosazení legislativy proti homosexuálům a informoval o soucitné péči, kterou jeho organizace Samaritan's Purse poskytuje lidu Ukrajiny. I když už nikdy nezmiňuje zdroj tohoto utrpení: Putinovo Rusko.

Butlerová napsala pro MSNBC: „Jak věci na Ukrajině eskalují, evangelikálové i republikáni čelí těžké volbě: Jak podporovat autoritářskou politiku Putina, zatímco Ukrajina a její evangelikální obyvatelstvo čelí hrůzám války?

Domnívám se, že pro evangelikály a republikánské představitele bude těžké být i nadále nadšení tak, jak se jejich idol Trump o Putinovi vyjadřoval. Protože pokud skutečně věří v takzvané rodinné hodnoty církve, výjevy, které vidíme, jak jsou ukrajinští rodiče oddělováni od svých dětí, aby unikly ruským silám, je mnohem těžší ospravedlnit.

Totéž řekla profesorka historie z Dartmouthu Bethany Moretonová píšící pro [Washington Post](https://www.washingtonpost.com). Moretonová je autorkou knihy *Slouching Towards Moscow: American Conservatives and the Romance of Russia*.

Bethany Moretonová

„Tato trhlina má ale ještě jeden rozměr...: jak tato aliance kulturních konzervativců ve Spojených státech a Rusku také přijala rasovou a etnickou bigotnost. Bílí evangelikálové kdysi viděli Rusko jako existenční hrozbu pro tradiční genderové role a sexuální morálku, ale během posledních tří desetiletí vytvořili partnerství v globálním hnutí za rodinné hodnoty, které nejenže zahrnuje sexuální a genderový tradicionalismus, ale vidí tyto praktiky jako řešení demografických změn na celém světě.“

Moretonová pak spojuje Putina, Grahama a DeSantise: „Ve skutečnosti, zákony proti transgenderům a gayům navržené na státní úrovni skutečně odrážejí ruské zákony – což není překvapivé, protože američtí konzervativci přispěli k ruským legislativním zákazům.“

Evangelikálové v Rusku

Dokonce i vůdce Ruské evangelikální aliance zaujal odvážnější postoj než Franklin Graham.

[Christianity Today](#) oznámilo, že generální tajemník REA Vitalij Vlasenko napsal 12. března otevřený dopis, ve kterém vyjádřil svou „hořkost a lítost“ nad rozhodnutími přijatými jeho vládou a vysvětlil: „Truchlím nad tím, co moje země udělala při své nedávné vojenské invazi na území jiné suverénní země, Ukrajinu. Ani v nejhorším případě jsem si nedokázal představit to, co je nyní pozorováno.“

Vitalij Vlasenko

A to napsal v současném politickém kontextu Ruska, kde mohou být občané uvězněni až na 15 let za šíření „falešných zpráv“, které „diskreditují“ ruskou armádu.

Organizace Christianity Today poznamenala, že jen dva dny předtím ruský soud potrestal pravoslavného kněze pokutou 35 000 rublů (261 dolarů) za diskreditaci armády během jeho nedělního kázání.

„Udělal jsem všechno, co jsem mohl udělat, abych zabránil válce,“ posteskl si Vlasenko. „Omlouvám se všem, kteří trpí.“

Evangelikálové na Ukrajině

Vůdci Ukrajinského svazu baptistů se otevřeně postavili proti ruské invazi a označili Putina za důvod nesmírného utrpení svého lidu. Většina náboženských vůdců na celé Ukrajině zaujala podobná stanoviska, dokonce i mezi pravoslavnými, kteří sdílejí přímé náboženské vazby na Rusko.

Změny hranic východního bloku v letech 1938 - 1948.

Zdroj: Wikipedie

Kontext náboženství a náboženské svobody na Ukrajině se neliší od kontextu žádného jiného bývalého národa sovětského bloku, podle [Catherine Wannerové](#) z Pennsylvania State University, která v roce 2006 napsala esej na téma „Evangelicalism and the Resurgeon of Religion in Ukraine“.

„Na Ukrajině, v Rusku a Bělorusku byly přijaty dramaticky odlišné politiky regulující náboženské organizace,“ napsala. „Ukrajina nabízí mnohem více svobod netradičním náboženským komunitám a zahraničním náboženským organizacím než mnoho jiných nástupnických států. To zase vedlo k větší

náboženské rozmanitosti a vyšší míře náboženské účasti na Ukrajině. Zejména od roku 1991 došlo k výraznému nárůstu počtu baptistických a letničních komunit.“

Taková rozmanitost umožnila ukrajinským evangelikálům spojit se s globální komunitou věřících, řekla Wannerová. „Zavedením nových postupů, znalostí a morálky tyto globální komunity přetvářejí identity, oddanosti a politické orientace. Přitažlivost těchto komunit a role, kterou hrají v rozvoji a posilování občanské společnosti na Ukrajině, bude pravděpodobně pokračovat.

Catherine Wannerová

Ukrajina byla na takovou budoucnost obzvláště zralá, vysvětlila Wannerová. „Před rozpadem SSSR v roce 1991 byla sovětská Ukrajina domovem druhé největší baptistické komunity na světě, hned po

Spojených státech. Dalších 350 000 letničních, neboli polovina celkového počtu oficiálně registrovaných letničních v Sovětském svazu, pobývalo na sovětské Ukrajině. Ukrajina byla také domovem mnoha podzemních komunit obou denominací. Z dobrého důvodu byla Ukrajina nazývána „Biblickým pásem“ bývalého Sovětského svazu.“

Podobné názory vyjadřuje Esther Grace Longová, která byla v roce 2005 odbornou asistentkou geografie na Morehead State University v Kentucky. Ten rok v East West Report zveřejnila část své doktorandské práce z University of Kentucky pod názvem „Noví, západně orientovaní evangelikálové na Ukrajině“.

Jako klíčovou část příběhu cituje transnacionalismus – definovaný jako „kulturní, ekonomické a demografické procesy fungující napříč územními hranicemi“.

„Příchod náboženské svobody vedl přímo k rozvoji nadnárodních vazeb mezi náboženskými organizacemi na Ukrajině a náboženskými organizacemi v jiných zemích. To se stalo prakticky ve všech náboženských komunitách, od ortodoxních přes protestantské přes židovské až po muslimské,“ napsala. „Ačkoli ukrajinské baptistické sbory mají historii interakce se Západem, která sahá až do 19. století a která pokračovala, i když v omezené míře, během desetiletí Sovětského svazu, nadnárodní sítě vzkvétaly na nové úrovni od éry glasnosti a nezávislosti Ukrajiny v roce 1991.“

Právě tento transnacionalismus vytvořil vazby mezi Ukrajinci a Američany a dnes posiluje empatii vyjádřenou americkými křesťany k zemi v obležení.

„Většina ukrajinských měst a mnoho malých městeček se nyní může pochlubit novými budovami baptistických modliteben, postavených především ze západních fondů a ukrajinské práce.“

V roce 2005 Longová napsala: „Většina evangelikálních křesťansko-baptistických sborů spolupracuje s americkými skupinami na různých evangelizačních, humanitárních, vzdělávacích a stavebních projektech. Není neobvyklé, že velké městské sbory ECB dostávají od západních podporovatelů stovky tisíc dolarů, především na projekty výstavby modliteben. Většina ukrajinských měst a mnoho malých měst se nyní může pochlubit novými budovami baptistických sborů, postavenými především ze západních fondů a ukrajinské práce. Západní krátkodobé týmy spolupracovaly s ukrajinskými baptisty v dětských táborech, evangelizačních projektech, kurzech angličtiny, lékařských službách a stavebních projektech. Někteří misionáři spolupracovali se sbory ECB delší dobu a pomáhali zakládat biblické školy a semináře (jako je Tavriskij křesťanský institut v Chersonu) a další služby.“

Vstup do Světové rady církví

Zatímco baptisté a další autonomní protestantské církve často držely ekumenická partnerství na dosah ruky, současná situace na Ukrajině přiměla mnoho baptistických kazatelů v Americe citovat a chválit práci Světové rady církví. Tento mezinárodní náboženský orgán jmenovitě označil Putinovu agresi a vyzval patriarchu ruské pravoslavné církve, aby ji odsoudil.

Ioan Sauca

Dne 2. března Ioan Sauca, rumunský pravoslavný kněz, který je úřadujícím generálním tajemníkem Světové rady církví, [napsal](#) ruskému pravoslavnému patriarchovi Kirillovi s prosbou, aby zasáhl proti válce.

„S velkou bolestí a se zlomeným srdcem píšu Vaší Svatosti. Tragická situace války na Ukrajině přinesla obrovské utrpení a ztráty na životech. Mnoho našich bratrů a sester muselo opustit své domovy – včetně starých lidí, žen a dětí –, aby si zachránili život. Celý svět se dívá s obavami a očekává, že uvidí znamení naděje na mírové řešení. Každý den dostávám dopisy z různých částí světa, od církevních představitelů a věřících z našeho volebního obvodu WCC, ve kterých mě žádají, abych se obrátil na Vaší Svatost, aby zprostředkovala zastavení války a ukončení velkého utrpení. V těchto časech beznaděje se na vás mnozí dívají jako na toho, kdo by mohl přinést znamení naděje na

mírové řešení.“

Dne 10. března, dva týdny po ruské invazi na Ukrajinu, mu Kirill odepsal [dlouhou odpověď](#) a poznamenal, že se tito dva muži znají „mnoho let“.

Patriarcha, který v kázání týden předtím obvinil průvody Gay Pride za příčinu války, znovu odmítl ruskou odpovědnost.

Ruský prezident Vladimir Putin a ortodoxní patriarcha Kirill na Rudém náměstí 4. listopadu 2019 v Moskvě, Rusko. (Foto Michail Svetlov/Getty Images)

„Jak víte, tento konflikt nezačal dnes. Pevně věřím, že jeho iniciátory nejsou národy Ruska a Ukrajiny, které pocházejí z jedné kyjevské křtitelnice, jsou spojeny společnou vírou, společnými svěťci a modlitbami a sdílejí společný historický osud,“ napsal Kirill. „Původ konfrontace leží ve vztazích mezi Západem a Ruskem. V devadesátých letech bylo Rusku slíbeno, že bude respektována jeho bezpečnost a důstojnost. Postupem času se však síly, které otevřeně považovaly Rusko za svého nepřítele, přiblížily k jeho hranicím. Rok co rok, měsíc co měsíc členské státy NATO budovaly svou vojenskou přítomnost, bez ohledu na obavy Ruska, že tyto zbraně mohou být jednoho dne použity proti němu.“

Podle Kirilla chtějí síly NATO udělat z „bratrských národů“ Ruska a Ukrajiny „nepřátele“.

„Nešetřili úsilím, žádnými finančními prostředky, aby zaplavili Ukrajinu zbraněmi a válečnými instruktory. Nejstrašnější však nejsou zbraně, ale pokus o ‚převýchovu‘, mentálně předělat Ukrajince a Rusy žijící na Ukrajině na nepřátele Ruska.“

Po recitaci litaní perspektiv, které rezonují s politickými body Kremlu, patriarcha uzavírá: „Vyjadřuji svou naději, že i v těchto těžkých časech, jak tomu bylo v celé její historii, bude Světová rada církví schopna zůstat platformou pro nezaujatý dialog, bez politických preferencí a jednostranného přístupu.“

A podepsal dopis „s otcovskou láskou“.

Místní kněz vede bohoslužbu pro Denyse Hryncuka na hřbitově v Bila Kryncia 6. března 2022 v Černovické oblasti na Ukrajině. Denys Hryncuk sloužil v ukrajinské armádě. Byl zabit 28. února 2022 poblíž Volnovachy v Doněcké oblasti. Zůstala po něm matka, pět bratrů a sestra, manželka a roční syn. Ukrajinci z východní a střední části země stále častěji utíkají do západních měst, když ruské síly postupují ke Kyjevu ze tří stran. Rozsáhlá ruská invaze na Ukrajinu vyvolala v evropských zemích rozsáhlé odsouzení spojené se sankcemi vůči Rusku a sliby vojenské podpory Ukrajině. (Foto Alexej Furman/Getty Images)

Sauca se nenechal ovlivnit. Následující den vydal [prohlášení](#), v němž uvedl, že WCC „je zděšeno eskalujícím dopadem konfliktu na Ukrajině na civilisty – ženy, muže a děti Ukrajiny – a útoky, které se jeví jako stále nevybíravější.“

„Nálet na nemocnici v Mariupolu č. 3 z 9. března, útoky postihující další nemocnice, školy, školky a obytné oblasti a rostoucí počet mrtvých a zraněných civilistů naznačují, že mezinárodní humanitární právo není dodržováno.“

Zprávy o používání kazetové munice, a to i v obydlených oblastech, a o plošném bombardování měst

a vesnic jsou hluboce znepokojivé. WCC odsuzuje všechna taková porušení mezinárodního humanitárního práva, zejména pokud jde o ochranu civilistů, která se mohou rovnat válečným zločinům a zločinům proti lidskosti.“

„Jak v rámci mezinárodního práva, tak v rámci základních morálních principů vyzýváme k okamžitému ukončení takových nevybíravých útoků, k respektování mezinárodních humanitárních zásad a Bohem dané lidské důstojnosti a práv každé lidské bytosti a k zastavení palby, k jednání o ukončení tohoto tragického konfliktu.“

Tento dialog mezi hlavou Ruské pravoslavné církve a vůdcem Světové rady církví se dostal do mezinárodních titulků — a ve svém komentáři překročil hranice denominací a mezináboženství.

Slovy Esther Grace Longové je „nadmárodní“.

MARK WINGFIELD | 16. BŘEZNA 2022

[Baptist News Global](#)

Mark Wingfield

Mark Wingfield

Mark Wingfield

Mark Wingfield slouží jako výkonný ředitel a vydavatel Baptist News Global. Nedávno působil 17 let jako pomocný kazatel baptistického sboru Wilshire v Dallasu. Předtím strávil 21 let v denominační žurnalistice. Jeho nejnovější knihou je Proč církve potřebují mluvit o sexualitě (Fortress Press). S manželkou Alison jsou rodiči dvou dospělých synů a žijí v Dallasu.

Vyjádřené názory jsou výhradně názory autora.

-krk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)